

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ІСТОРІЯ»

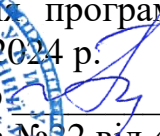
другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки
кваліфікація: магістр історії та археології

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
від «30» травня 2024 р.
протокол №17/3

Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2024 р.

ректор Ігор БОГДАНОВ
(наказ №22 від «31» травня 2024 р.)

Запоріжжя, 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від «23» травня 2024 р.
(протокол №6)
Голова

 Ольга ГУРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

начальник навчального
відділу БДПУ

 Ольга ШУБИНА
«22» травня 2024 р.

Рекомендовано

Вченою радою гуманітарно-економічного факультету
від «28» березня 2024 р.
(протокол №7)
в.о. декана гуманітарно-економічного факультету

 Тамара МАКАРЕНКО

Ініційовано

Кафедрою історії та філософії
«27» березня 2024 р.
протокол №7
завідувач кафедру

 Ігор ЛИМАН

Гарант: Вікторія КОНСТАНТИНОВА

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. КОНСТАНТИНОВА Вікторія, доктор історичних наук, професор кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету – гарант освітньої програми
2. ЛИМАН Ігор, доктор історичних наук, завідувач кафедри-професор кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету
3. ФЕДОРИК Юрій, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету
4. КОРОТКИЙ Олексій, асистент кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету, випускник ОПП «Історія»
5. МАЛІНІНА Анна, старший науковий співробітник Національного музею народної архітектури та побуту України
6. ДІМІТРОВ Віктор, випускник ОПП «Історія», директор Бердянського муніципального ліцею
7. БОСЕНКО Олеся, здобувачка освіти першого рівня першого року навчання ОПП «Історія»

Рецензенти:

Андрєєв В. М. – д.і.н., професор, заступник декана з наукової роботи, професор кафедри історії України;

Кочергін Ігор Олександрович – д.і.н., доцент начальник Південно-східного відділу управління реалізації політики національної пам'яті Українського інституту національної пам'яті, професор кафедри історії та політичної теорії Національного ТУ «Дніпровська політехніка»;

Мірущенко О. П. – д.і.н., доцент завідувач відділом Музею історії запорозького козацтва Національного заповідника «Хортиця»;

Захаревич С. – магістр історії та археології, голова Софіївської громади Запорізької області;

Каїра Ф. – магістр історії та археології, голова Бердянського археологічного товариства «Ольвія-Арго».

Із змінами, затвердженими Вченою радою БДПУ:

від 26.03.2018 р., протокол №9;

від 23.08.2019 р., протокол №1;

від 25.06.2020 р., протокол №9;

від 30.06.2021 р., протокол №11/3.4;

від 26.05.2022 р., протокол №10;

від 01.06.2023 р., протокол №11/4.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 032 Історія та археологія

1. Загальна інформація	
<p><i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу/</i></p> <p><i>Full name of institution of higher education and structural subdivision</i></p>	<p>Бердянський державний педагогічний університет Гуманітарно-економічний факультет /</p> <p>Berdyansk State Pedagogical University Faculty of Humanities and Economics</p>
<p><i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу /</i></p> <p><i>Higher education and the name of the qualification in the language of the original</i></p>	<p>Магістр Магістр історії та археології /</p> <p>Master Master of History and Archeology</p>
<p><i>Офіційна назва освітньої програми /</i></p> <p><i>The official name of the educational program</i></p>	<p>Освітньо-професійна програма «Історія» /</p> <p>Educational-Professional program “History”</p>
<p><i>Тип диплому та обсяг освітньої програми /</i></p> <p><i>Type of diploma and volume of educational program</i></p>	<p>Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС (1 рік 4 місяці) /</p> <p>Master's degree, unitary, 90 ECTS credits (1 year 4 months)</p>
<p><i>Наявність акредитації /</i></p> <p><i>Availability of accreditation</i></p>	<p>Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію УД №08006802 від 08.01.2019 Діє до «01» липня 2025 року /</p> <p>Accreditation Commission of Ukraine Certificate of Accreditation УД №08006802 from 08/01/2019 Applies to 01/07/2025</p>
<p><i>Цикл/рівень /</i></p> <p><i>Cycle / Level</i></p>	<p>7 рівень - НРК України; 7 рівень - EQF LLL; другий цикл – ЄПВО (HPFQ EHEA) /</p> <p>Level 7 - the NRC of Ukraine; Level 7 - EQF LLL; second cycle - EHEA (HPFQ EHEA)</p>
<p><i>Передумови /</i></p> <p><i>Preconditions</i></p>	<p>Диплом бакалавра, спеціаліста, магістра/</p> <p>Bachelor's, Specialist's, Master's Degree</p>
<p><i>Мова(и) викладання /</i></p> <p><i>Language (s) of teaching</i></p>	<p>Українська /</p> <p>Ukrainian</p>
<p><i>Термін дії освітньої програми /</i></p> <p><i>Validity of the educational program</i></p>	<p>До 01.07.2025 року. /</p> <p>By 01.07.2025 year.</p>

<p><i>Интернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми /</i></p> <p><i>Internet address of the permanent description of the educational program</i></p>	<p>http://bdpu.org.ua/opp/</p>
<p>2 . Мета освітньої програми</p>	
<p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології</p> <p>Програма спрямована на – отримання здобувачами вищої освіти ґрунтовних теоретичних та практичних знань, умінь та розуміння загальних засад практичної діяльності майбутніх фахівців у галузі історії та археології; формування критичного мислення; набуття фахових компетентностей необхідних для дослідницької та викладацької діяльності в історії та археології</p> <p>Learning objectives: preparing specialists capable of solving complex research and/or innovative problems in the field of history and/or archaeology.</p> <p>The program aims to provide students with a thorough understanding of the theoretical and practical knowledge, skills, and general principles of practical activity required for future specialists in the field of history and archaeology; developing critical thinking; acquiring professional competencies necessary for research and teaching activities in history and archaeology.</p>	
<p>3. Характеристика освітньої програми</p>	
<p><i>Предметна область (галузь знань, спеціальність) /</i></p> <p><i>Subject area (branch of knowledge, specialty)</i></p>	<p>03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія</p> <p>Теоретичний зміст предметної галузі: система наукових теорій, концепцій, гіпотез, принципів, категорій, методів, понять, які використовуються в процесі історичного пізнання минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому вимірах/</p> <p>03 Humanities 032 History and archeology</p> <p>The theoretical content of the subject area: a system of scientific theories, concepts, hypotheses, principles, categories, methods, and concepts that are used in the process of historical knowledge of the past of different societies and their segments, phenomena, personalities, and the complex of material, domestic, spiritual, social aspects in specific spatial and temporal dimensions</p>
<p><i>Орієнтація освітньої програми /</i></p> <p><i>Orientation of the educational program</i></p>	<p>ОП зорієнтована на теоретико-методологічну та практичну підготовку фахівців в галузі історії та археології, які зможуть реалізувати себе у дослідницькій та викладацькій діяльності в сфері історії та археології; будуть конкурентно спроможними на ринку праці завдяки сформованому критичному мисленню, обізнаності з сучасними загальногуманітарними та методологічними підходами в дослідницьких та викладацьких практиках/</p> <p>The educational program is aimed at providing theoretical, methodological, and practical training for specialists in the field of history and archaeology who will be able to succeed in research and</p>

	<p>teaching activities in the field of history and archaeology; they will be competitive in the job market due to their developed critical thinking and knowledge of modern general humanitarian and methodological approaches in research and teaching practices</p>
<p><i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації /</i></p> <p><i>The main focus of the educational program and specialization</i></p>	<p>Опанування новітніми досягненнями у галузі історичних та гуманітарних дисциплін в Україні та світі, в тому числі інноваційними практиками дослідження та викладання; здатності до застосування набутих знань, умінь і навичок для розв'язання комплексних задач дослідницького характеру в сфері історії та археології.</p> <p>Особливістю програми – є її регіональний фокус спрямований на дослідження історії Південної України в контексті розробки комплексних тем кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету «Південна Україна XVIII ст. – першої половини XX ст.» протягом 2018-2023 рр. (номер державної реєстрації 0118U005183), а також «Український Південь у контексті європейської історії» від 04.02.2024 р. (номер державної реєстрації 0124U001388). Розробка тем здійснюється, зокрема, в рамках співпраці з Інститутом української історіографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України, Запорізьким науковим товариством ім. Якова Новицького, реалізації проекту «Жінки в русі» (COST, Європейське співробітництво в галузі науки і техніки, 2020–2024 рр.).</p> <p>Ключові слова: історія, методологія, археологія, історіографія, джерелознавство, спеціальні історичні дисципліни, історія України, Південна Україна/</p> <p>Mastery of the latest achievements in the field of historical and humanitarian disciplines in Ukraine and the world, including innovative research and teaching practices; ability to apply acquired knowledge, skills, and abilities to solve complex research tasks in the field of history and archaeology.</p> <p>The program's feature is its regional focus aimed at researching the history of Southern Ukraine in the context of the comprehensive theme of the Department of History and Philosophy of Berdyansk State Pedagogical University, "Southern Ukraine XVIII century - first half of the XX century" (state registration number 0118U005183). The development of the theme is carried out, in particular, in cooperation with the M. S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Historiography and Source Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine, the Zaporizhzhya Scientific Society named after Yakov Novytsky, the implementation of the project "Women in Movement" (COST, European Cooperation in Science and Technology, 2020-2024).</p> <p>Keywords: history, methodology, archaeology, historiography, source studies, special historical disciplines, history of Ukraine, Southern Ukraine.</p>
<p><i>Особливості програми /</i></p> <p><i>Features of the program</i></p>	<p>Програма спрямована на оволодіння інструментарієм та культурою наукового історичного дослідження та практики викладання на основі засвоєння українського й світового досвіду історіописання, методологічних засад та методів історичного дослідження, у тому числі й міждисциплінарних, що є можливим завдяки участі кафедри у чисельних міжнародних наукових, освітніх та видавничих проєктах.</p>

	<p>Орієнтація на поєднання викладацької та наукової діяльності, що забезпечується викладанням на програмі науковців, які запроваджують авторські курси, що базуються на результатах власних досліджень; є авторами численних монографій, археографічних видань, статей; входять до складу/очолюють редакційних колегій провідних вітчизняних часописів, науково-дослідних установ, наукових осередків та громадських організацій; співпрацюють з колегіальним органом, уповноваженим Законом України «Про вищу освіту» на реалізацію державної політики у сфері забезпечення якості вищої освіти – Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Підтримка індивідуальних досліджень здобувачів через організацію воркшопів, конференцій для молодих дослідників; залучення їх до кафедральної теми та проєктів; заохочення до оприлюднення результатів дослідження, зокрема, в фаховому виданні «Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки»/</p> <p>This program aims to provide proficiency in the tools and culture of historical scientific research and teaching practices based on the assimilation of Ukrainian and global experience in historiography, methodological principles, and methods of historical research, including interdisciplinary ones, made possible through the department's participation in numerous international scientific, educational, and publishing projects.</p> <p>The program is oriented towards combining teaching and research activities, which is ensured by the teaching of scholars who introduce author's courses based on the results of their own research. They are authors of numerous monographs, archival publications, and articles, and are part of/lead editorial boards of leading national journals, research institutions, scientific centers, and public organizations. They collaborate with the collegial body authorized by the Law of Ukraine "On Higher Education" to implement state policy in the field of ensuring the quality of higher education - the National Agency for Quality Assurance in Higher Education.</p> <p>The program supports the individual research of students through the organization of workshops, conferences for young researchers, involving them in departmental topics and projects, and encouraging the publication of research results, including in the specialized journal "Scientific Notes of Berdyansk State Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences."</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<p><i>Придатність до працевлаштування /</i></p> <p><i>Suitability for employment</i></p>	<p>Відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010, магістр історії БДПУ може обіймати наступні посади:</p> <p>Випускник ОПП «Історія» спеціальності 032 Історія та археологія здатен виконувати трудові функції за професійними назвами робіт (професіями):</p> <p>2310.2 Викладач закладу вищої освіти</p> <p>2321 Викладач закладу професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>2322 Викладач закладу фахової передвищої освіти</p> <p>2431.1 Наукові співробітники (архівна справа, музезнавство)</p> <p>2431.2 Архіваріуси та зберігачі у музеях та бібліотеках</p>

	<p>2443.1 Молодший науковий співробітник (філософія, історія, політологія) 2443.2 Історик 2443.2 Консультант з питань історії 2443.2 Історик (політика) 2443.2 Історик (суспільні відносини) 2442.2 Етнолог 2442.2 Археолог 2442.2 Палеограф 2442.2 Археограф /</p> <p>According to the State Classification of Professions DK 003:2010, a master of history from Bila Tserkva National Agrarian University may hold the following positions: 2310.2 Teacher of a higher education institution 2321 Teacher of a professional (vocational and technical) education institution 2322 Teacher of the institution of vocational pre-higher education 2431.1 Research staff (archival affairs, museology) 2431.2 Archivists and custodians in museums and libraries 2443.1 Junior researcher (philosophy, history, political science) 2443.2 Historian 2443.2 History consultant 2443.2 Historian (politics) 2443.2 Historian (public relations) 2442.2 Ethnologist 2442.2 Archaeologist 2442.2 Paleograph 2442.2 Archaeographer /</p>
<p><i>Подальше навчання /</i> <i>Further training</i></p>	<p>Можливість навчатися за програмою третього рівня вищої освіти – докторантури; здобувати додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих/ Opportunity to study under the third level of higher education program - doctoral studies; acquiring additional qualifications in the system of adult education</p>
5. Викладання та оцінювання	
<p><i>Викладання та навчання/</i> <i>Teaching and learning</i></p>	<p>Студентоцентроване, практично-орієнтоване навчання, з використанням компетентнісного підходу через поєднання навчальної та наукової складової і забезпечення принципів академічної свободи на науковій доброчесності. Методи, методики і технології: загальнонаукові і спеціальні наукові методи, які застосовуються під час здійснення історичних та археологічних досліджень, а також методики і технології, які використовуються для вивчення, збереження та використання пам'яток археології, історії і культури. Форми і методи організації освітнього процесу: 1) аудиторні (лекції, семінари, практичні, консультації, науково-дослідна та асистентська практика); позааудиторні (самостійна робота, конференції, воркшопи, публічні заходи, участь у проєктах тощо)/</p> <p>Student-centered, practically-oriented learning, using a competency-based approach through a combination of academic and scientific</p>

	<p>components, and ensuring the principles of academic freedom and scientific integrity.</p> <p>Methods, methodologies, and technologies: general scientific and specialized scientific methods used during historical and archaeological research, as well as techniques and technologies used for the study, preservation, and utilization of archaeological, historical, and cultural monuments.</p> <p>Forms and methods of organizing the educational process include: 1) classroom-based (lectures, seminars, practicals, consultations, scientific research and assistantship practices); out-of-classroom (self-study, conferences, workshops, public events, participation in projects, etc.)</p>
<p><i>Оцінювання /</i> <i>Evaluation</i></p>	<p>Діагностичний контроль проводиться у формі вхідного контролю із дисципліни (усне, письмове опитування), ректорських контрольних робіт тощо.</p> <p>Поточний контроль: усне та письмове опитування (тестування); письмові дослідницькі роботи (есе, рецензії, статті, курсові тощо); контрольні роботи; презентації індивідуальних та командних проєктів; дискусії; колегіальне оцінювання.</p> <p>Підсумковий контроль: екзамени, заліки (усні, письмові, змішаної форми); захист кваліфікаційної роботи.</p> <p>Заохочується самоосвіта формами самостійної роботи та неформальної освіти/</p> <p>Diagnostic assessment is carried out in the form of entrance examination from the discipline (oral, written exam), rector's control works, etc.</p> <p>Formative assessment includes oral and written exams (testing), written research works (essays, reviews, articles, coursework, etc.), control works, presentations of individual and team projects, discussions, and peer assessment.</p> <p>Summative assessment includes exams, tests (oral, written, mixed form), and defense of qualification works.</p> <p>Self-education in the form of independent work and informal education is encouraged</p>
6 . Програмні компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність (ІК) /</i> <i>Integral competence (IC)</i></p>	<p>Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/ або інноваційного характеру в сфері історії та археології /</p> <p>The ability to solve complex research and / or innovative problems in the field of history and archeology</p>
<p><i>Загальні компетентності (ЗК) /</i> <i>General competence (GC)</i></p>	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 06. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>

	<p>ЗК 09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>GC 01. The ability to abstract thinking, analysis and synthesis. GC 02. The ability to work autonomously. GC 03. The ability to communicate in the state language both orally and in writing. GC 04. The ability to communicate in a foreign language. GC 05. The ability to communicate with representatives of other professional groups of different levels (with experts from other fields of knowledge / types of economic activity). GC 06. The ability to work in an international context. GC 07. The ability to assess and ensure the quality of work performed. GC 08. Appreciation and respect for diversity and multiculturalism. GC 09. The ability to make informed decisions.</p>
<p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК) /</i></p> <p><i>Special (professional, subject) competences (SK)</i></p>	<p>СК 01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.</p> <p>СК 02. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.</p> <p>СК 03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.</p> <p>СК 04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямків та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.</p> <p>СК 05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.</p> <p>СК 06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.</p> <p>СК 07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.</p> <p>СК 08. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p> <p>СК 09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.</p> <p>СК 10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.</p> <p>СК 11. Здатність прогнозувати й планувати освітній процес та його результати</p> <p>СК 12. Здатність самостійно формулювати та вирішувати оригінальні дослідницькі завдання.</p> <p>СК 13. Критичне розуміння сучасного стану розвитку та засад функціонування історичної науки.</p> <p>СК 14. Здатність викладати результати дослідження на письмі, належним чином послуговуючись історіографічним методологічним інструментарієм.</p> <p>СК 15. Здатність на фаховому рівні аналізувати різні типи і види джерел для історичного дослідження з використанням методологічного й теоретичного інструментарію.</p>

	<p>СК 16. Здатність публічно комунікувати результати історичного дослідження та популяризувати знання/</p> <p>SC 1. The ability to identify and research historical and archaeological sources of various kinds, analyze scientific texts, summarize information</p> <p>SC 2. The ability to conduct historical research on specific topics, including using the methodological tools of other humanities and social sciences</p> <p>SC 3. The ability to present and discuss the results of research and professional activities in the field of history and archeology</p> <p>SC 4. The ability to identify specifics in approaches to solving problems in the field of history and archeology of representatives of various scientific fields and schools, to critically comprehend the latest achievements of historical science</p> <p>SC 5. The ability to develop and implement scientific and applied projects in the field of history, archeology and / or related interdisciplinary projects</p> <p>SC 6. The ability to perform expert analysis in the subject area</p> <p>SC 7. The ability to carry out scientific and pedagogical activities in institutions of professional higher and higher education, scientific institutions</p> <p>SC 8. The ability to work in an international context and implement joint projects in the field of history and / or archeology with European and Euro-Atlantic institutions</p> <p>SC 9. The ability to use modern digital tools and technologies for research and professional activities in the field of history and archeology</p> <p>SC 10. Awareness of the principles of academic integrity and norms of professional ethics</p> <p>SC 11. The ability to predict and plan the educational process and its results</p> <p>SC 12. Ability to independently formulate and solve original research tasks.</p> <p>SC 13. Critical understanding of the current state of development and the principles of functioning of historical science.</p> <p>SC 14. Ability to present research results in writing, properly using historiographical methodological tools.</p> <p>SC 15. Ability to analyze various types and types of sources for historical research using methodological and theoretical tools at a professional level.</p> <p>SC 16. Ability to publicly communicate the results of historical research and popularize knowledge.</p>
7. Програмні результати навчання (ПР)	
<p>ПРН 1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.</p> <p>ПРН 2. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науковопопулярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.</p> <p>ПРН 3. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.</p> <p>ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.</p>	

ПРН 5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПРН 6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.

ПРН 7. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.

ПРН 9. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн

ПРН 10. Прогнозувати та планувати освітній процес на основі порівняння запланованих та фактичних результатів, визначення досягнень та виявлення проблем, внесення коректив у плани на майбутнє

ПРН 11. Створювати оригінальні дослідницькі задачі або гіпотези на основі новітніх наукових досягнень, виявляючи проблеми, що потребують додаткового дослідження

ПРН 12. Вміння аналізувати різні історичні концепції та теорії, розуміння різних підходів до вивчення історії та їхнього впливу на формування історичних знань

ПРН 13. Вміти формулювати чіткі, логічні та переконливі аргументи на письмі, робити умотивовані узагальнюючі висновки, використовуючи історіографічний методологічний інструментарій

ПРН 14. Володіти навичками критичного та аналітичного мислення при роботі з історичними джерелами різного типу, включаючи вміння розпізнавати різні точки зору, визначати суперечності та ангажованість джерел

ПРН 15. Вміти визначати потреби та очікування аудиторії й адаптувати спосіб комунікації відповідно до цих потреб, включаючи використання наочних та технічних засобів навчання, фіксації та передачі інформації/

PLO 1. To analyze the theoretical and methodological problems of modern historical science, critically assess the state of the problem and the results of recent research.

PLO 2. To review, comment, annotate scientific, popular science, educational and journalistic texts related to history and archeology.

PLO 3. To develop and implement historical and interdisciplinary projects taking into account modern methodological approaches.

PLO 4. To apply modern digital tools and technologies for search, storage and processing of information, including performance of scientific researches and realization of educational and innovative projects in professional activity in the field of History and Archeology.

PLO 5. To plan and carry out scientific research in the field of History and Archeology, to put forward and test hypotheses, to choose research methods, to analyze results, to substantiate conclusions.

PLO 6. To carry out examination of historical, archeological and cultural monuments for the purpose of their protection and possible further use.

PLO 7. To convey clearly and unambiguously one's own knowledge, conclusions and arguments on issues of History and / or Archeology to specialists and non-specialists, and to students in particular.

PLO 8. To expand the updated source base by introducing archival sources into scientific circulation, processing museum collections, participating in scientific and archaeological expeditions, etc.

PLO 9. To carry out teaching activities in higher education institutions on the basis of modern educational technologies, as well as the principles and practices of European countries

PLO 10. Forecast and plan the educational process based on comparing planned and actual results, identifying achievements and identifying issues, and making adjustments to future plans.

PLO 11. Create original research tasks or hypotheses based on the latest scientific achievements, identifying problems that require further research.

PLO 12. Ability to analyze different historical concepts and theories, understand different approaches to the study of history and their impact on the formation of historical knowledge.
 PLO 13. Ability to formulate clear, logical, and persuasive arguments in writing, making informed generalizations and using historiographic methodological tools.
 PLO 14. Possess skills in critical and analytical thinking when working with historical sources of different types, including the ability to recognize different perspectives, identify inconsistencies, and assess the bias of sources.
 PLO 15. Ability to identify the needs and expectations of the audience and adapt the communication method accordingly, including the use of visual and technical teaching aids for information recording and transmission.

8 . Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p><i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of personnel support</i></p>	<p>Кадрове забезпечення співвідноситься з ОК та відповідає академічній кваліфікації провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується насамперед на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності в освітній процес/</p> <p>Human resources are related to the educational components for conducting educational activities in the field of higher education and are based primarily on the following principles: correspondence of scientific specialties of scientific and pedagogical workers to the educational field of knowledge and specialties; mandatory and periodic internships and professional development of teachers; monitoring the level of scientific activity of scientific and pedagogical workers; implementation of the results of internships and scientific activities in the educational process</p>
<p><i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of material and technical support</i></p>	<p>Інструменти та обладнання: спеціалізоване інформаційно-комунікаційне та мультимедійне обладнання; автоматизовані електронні архіви та бібліотечно-інформаційні системи; цифрові інструменти опрацювання текстової та графічної інформації.</p> <p>Здобувачам надано доступ до всіх матеріально-технічних ресурсів БДПУ. Специфічне матеріально-технічне забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спеціалізовані кабінети: кабінет освітніх технологій в історії; кабінет археології та краєзнавства; лекційні аудиторії; медіацентр бібліотеки Бердянського державного педагогічного університету; - навчальна археологічна лабораторія Бердянського державного педагогічного університету; - навчально-методичний кабінет соціальних і гуманітарних дисциплін, фонд рідкісної книги, медіатека; - музей Бердянського державного педагогічного університету; - архів Науково-дослідного інституту Історичної урбаністики. <p>Tools and equipment: specialized information and communication and multimedia equipment; automated electronic archives and library-information systems; digital tools for processing textual and graphical information.</p>

	<p>Students have access to all material and technical resources of Berdyansk State Pedagogical University. Specific material and technical resources include:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specialized classrooms: classroom of educational technologies in history; classroom of archaeology and local history; lecture halls; media center of the library of Berdyansk State Pedagogical University; - Educational archaeological laboratory of Berdyansk State Pedagogical University; - Educational and methodical cabinet of social and humanitarian disciplines, a rare book fund, a media library; - Museum of Berdyansk State Pedagogical University; - Archive of the Scientific Research Institute of Historical Urban Studies.
<p><i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of information, teaching and methodological support</i></p>	<p>Здобувачам доступні всі ресурси бібліотеки БДПУ (https://library.bdpu.org.ua/) та освітня платформа Moodle (https://edu.bdpu.org/); програми, що забезпечують дистанційне навчання (ZOOM, Microsoft Teams); офіційний сайт БДПУ (https://bdpu.org.ua/) та Науково-дослідного інституту Історичної урбаністики (http://ri-urbanhistory.org.ua/); безлімітний доступ до мережі Інтернет; кафедральні та університетські фейсбук сторінки, соцмережі, методичне забезпечення навчальних дисциплін, інші корпоративні сервіси університету/</p> <p>Applicants have access to all resources of the BSPU library (https://library.bdpu.org.ua/) and the Moodle educational platform (https://edu.bdpu.org/); programs that provide distance learning (ZOOM, Microsoft Teams); the official website of the BSPU (https://bdpu.org.ua/) and the Research Institute of Historical Urbanism (http://ri-urbanhistory.org.ua/); unlimited access to the Internet; cathedral and university Facebook pages, social networks, methodological support of academic disciplines, other corporate services of the university.</p>
9. Академічна мобільність	
<p><i>Національна кредитна мобільність /</i></p> <p><i>National Credit Mobility</i></p>	<p>Організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в БДПУ, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітування та оформлення документів за результатами навчання регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (наказ №3 від 06.01.2020 р.)/</p> <p>Organizational support for academic mobility of higher education students at Berdyansk State Pedagogical University, the procedure for recognizing and transferring the results of their education, the rights and obligations of participants in the educational process who participate in academic mobility programs, and the procedure for reporting and documenting the results of education is regulated by the "Regulation on the organization of the educational process at Berdyansk State Pedagogical University" (Order No. 3 of January 6, 2020)</p>
<p><i>Міжнародна кредитна мобільність /</i></p>	<p>БДПУ створює можливості для здобувачів та науково-педагогічних працівників щодо отримання досвіду навчання та провадження професійної діяльності. Зокрема, кредитну мобільність до</p>

<p><i>International Credit Mobility</i></p>	<p>університетів ЄС за програмою ERASMUS+ KA1 International Credit Mobility; самоініційовану мобільність – за програмами DAAD, Fullbright тощо. Регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (наказ №3 від 06.01.2020 р.)/</p> <p>BSPU provides opportunities for learners and academic staff to gain experience in learning and professional activities. This includes credit mobility to EU universities through the ERASMUS+ KA1 International Credit Mobility program, as well as self-initiated mobility programs such as DAAD and Fullbright. The regulation of these programs is governed by "Provisions on the organization of the educational process at Berdyansk State Pedagogical University" (Order No. 3 of January 6, 2020).</p>
<p><i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти/</i></p> <p><i>Teaching foreign applicants for higher education</i></p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться.</p> <p>Foreign applicants are not trained</p>

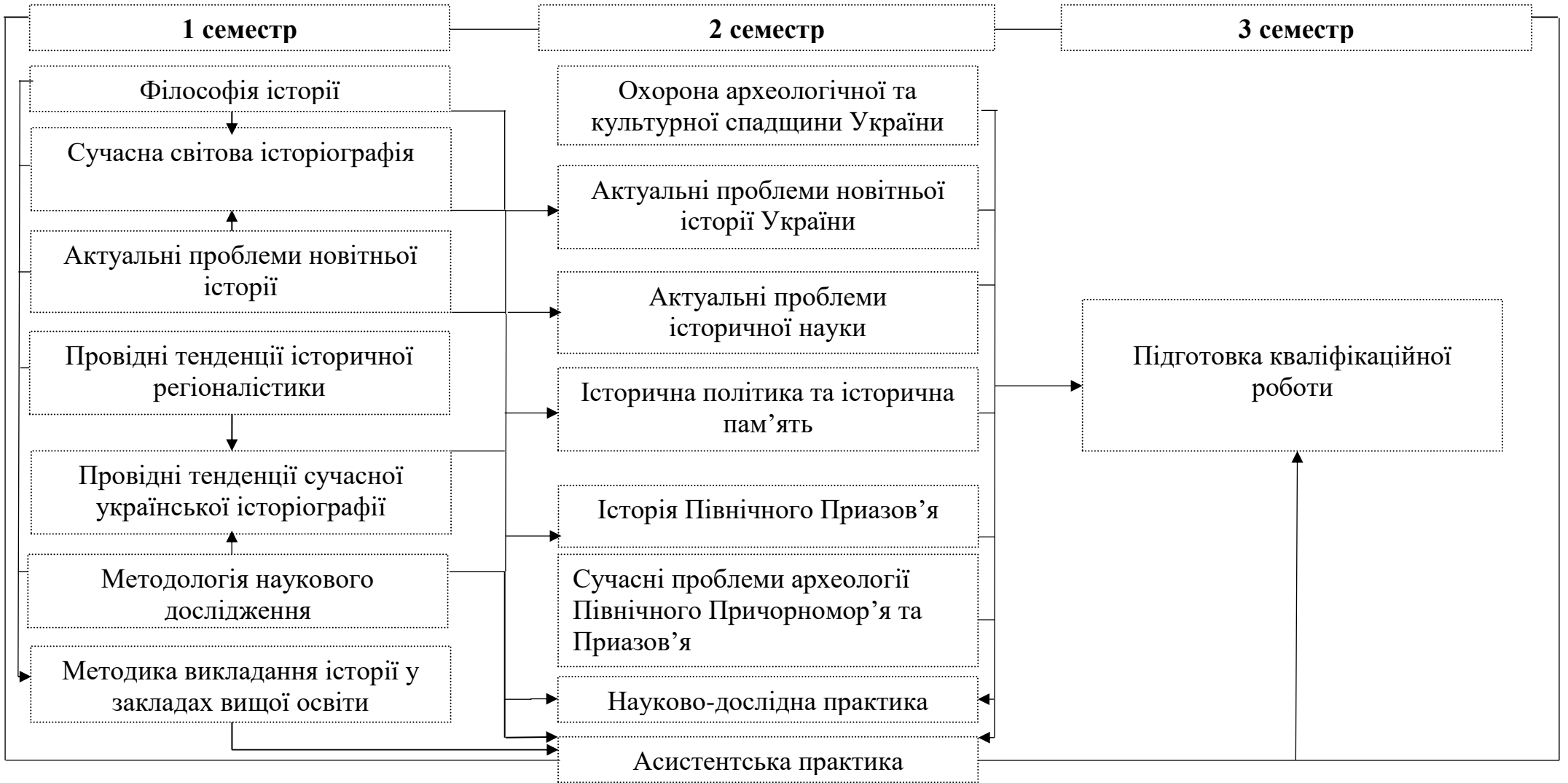
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Методологія наукового дослідження	3	Залік
ОК 2.	Філософія історії	3	Залік
ОК 3.	Актуальні проблеми історичної науки	3	Екзамен
ОК 4.	Актуальні проблеми новітньої історії	3	Екзамен
ОК 5.	Провідні тенденції історичної регіоналістики	3	Залік
ОК 6.	Провідні тенденції сучасної української історіографії	5	Екзамен, курсова робота
ОК 7.	Сучасна світова історіографія	4	Залік
ОК 8.	Методика викладання історії у закладах вищої освіти	3	Екзамен
ОК 9.	Актуальні проблеми новітньої історії України	6	Екзамен
ОК 10.	Історична політика та історична пам'ять	3	Залік
ОК 11.	Охорона археологічної та культурної спадщини України	3	Залік
ОК 12.	Історія Північного Приазов'я	3	Екзамен
ОК 13.	Сучасні проблеми археології Північного Причорномор'я та Приазов'я	3	Екзамен
ОК 14.	Науково-дослідна практика	3	Залік
ОК 15.	Асистентська практика	6	Залік
	Підготовка кваліфікаційної роботи	6	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		60	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти</i>			
ВК 1.	Дисципліна 1	5	Залік
ВК 2.	Дисципліна 2	5	Залік
ВК 3.	Дисципліна 3	5	Залік
ВК 4.	Дисципліна 4	5	Залік
ВК 5.	Дисципліна 5	5	Залік
ВК 6.	Дисципліна 6	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		30	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Історія» спеціальності 032 Історія та археологія проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею диплома про присудження ступеня магістра із присвоєнням освітньої кваліфікації: магістр історії та археології.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання задачі дослідницького або інноваційного характеру у галузі історії та археології.

Кваліфікаційна робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, що регулюється «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Бердянському державному педагогічному університеті» (наказ № 2/5.14 від від 24.09.2020 р.).

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ЗК 1	+	+				+	+	+	+	+					
ЗК 2								+			+		+	+	+
ЗК 3	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	
ЗК 5	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 7	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК 8		+			+			+	+	+	+	+	+		
ЗК 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 1	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
СК 2	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
СК 3	+					+	+	+			+		+	+	+
СК 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 5	+		+	+	+				+	+	+	+	+		
СК 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 7	+		+					+						+	+
СК 8	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 9	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
СК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 11								+							+
СК 12	+		+	+	+				+	+		+		+	
СК 13		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			
СК 14	+					+	+							+	
СК 15	+					+	+		+	+	+	+	+	+	
СК 16								+						+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 10								+							+
ПРН 11	+		+	+	+				+	+		+		+	
ПРН 12		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			
ПРН 13	+					+	+							+	
ПРН 14	+					+	+		+	+	+	+	+	+	
ПРН 15								+						+	+

6. Вимоги до внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію здобувачів вищої освіти;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку здобувачів вищої освіти;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.